

Nieuwsbrief 32, najaar 2017

Beste vrienden,

Zoals de meesten van jullie zullen weten, wordt het gebouw Riouwstraat 1 op dit moment stevig gerenoveerd. Het gaat om de begane grond, het trappenhuis, de kelder en de muziekzaal. Deze verbouwing duurt tot 1 december 2017. De werkgroep is tot de conclusie gekomen dat ze voor dit najaar geen eigen programma maakt.

Wij gebruiken deze periode ook om met de nieuwe manager voor het gebouw, Stephan Jordan, en met de jeugdgroep te overleggen hoe wij samen, of aanvullend op elkaar, een breed programma vanuit de antroposofische inspiratie kunnen maken voor de Riouwstraat.

Maar gelukkig worden er op andere plekken enkele interessante activiteiten georganiseerd, die wij graag vermelden in deze Nieuwsbrief. Allereerst zijn er de andere studiecetra rondom Den Haag. Hun websites zijn:

www.stanzo.nl Zoetermeer

www.sijthoff-leiden.nl Leiden

www.zonneboom.nl Leiden

De betekenis van de spraak voor het mens-zijn

Marjo van der Himst

Woensdag 23 augustus, 15.30-17.00 uur

Frankenslag 11, Den Haag

Marjo van der Himst is spraaktherapeut en docent. Deze openbare lezing wordt aangeboden vanuit de opleiding tot euritmitherapeut.

Marjo zal ingaan op het spreken bezien vanuit kosmisch en mensheidsperspectief.

Inloop met koffie en thee vanaf 15.00 uur

Vrijwillige bijdrage

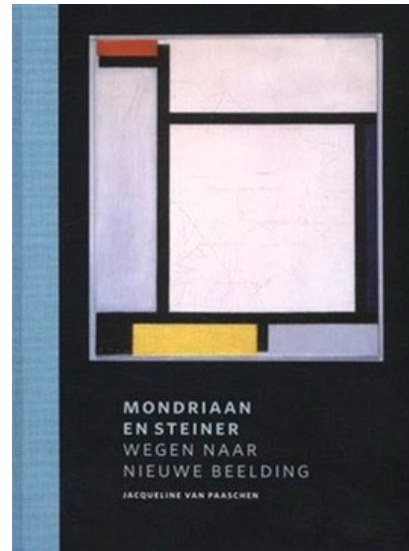

Mondriaan en Steiner

toegelicht door Jacqueline van Paaschen

16 september 2017

Gemeentemuseum Den Haag

In 1908 hield Steiner in Nederland een serie voordrachten die richtingbepalend werden in Mondriaan's zoektocht naar een nieuwe beelding. Dit blijkt ook heel duidelijk uit Mondriaan's aantekeningen bij deze voordrachten. Jacqueline van Paaschen heeft er een prachtig boek over geschreven. Zij zal haar vondsten toelichten tijdens een rondleiding langs belangrijke kunstwerken van Mondriaan uit die periode. Het is sowieso een schitterende tentoonstelling met 300 schilderijen en tekeningen; inclusief het origineel van Steiner's voordrachten met Mondriaan's aantekeningen.

De rondleidingen zijn gepland om 11.00 uur, 12.30 uur, en bij grote belangstelling 14.00 uur.

Verzamelen in de grote hal, vlak na de kaartjescontrole.

Kosten rondleiding € 10.

Graag opgeven met tijdstip van de rondleiding: info@antroposofie-denhaag.nl of 0653271035.

Lezingen Programma Helmy Abouleish

Donderdagavond 28 sept,

vrijdagavond 29 sept,

zaterdagochtend 30 sept.

Helmy is de zoon van Ibrahim Abouleish, oprichter van SEKEM, die onlangs is overleden. Helmy is al heel lang CEO van SEKEM. SEKEM is een succesvol holistisch project in Egypte: een biologisch dynamisch landbouwbedrijf in de woestijn van Egypte, waar nu ca 2000 mensen werken, met een school, technisch onderwijs, medisch centrum, microkredietprojecten voor de omringende dorpen en sinds kort een Universiteit voor Duurzaamheid. Ik ben een aantal keren in SEKEM geweest en het is zo inspirerend wat daar tot stand gebracht is. Een groots voorbeeld hoe vanuit liefde, wijsheid en inzet een economisch, sociaal en cultureel gezond project kan ontstaan. Het kan dus! SEKEM is een voorbeeld voor de regio en ook voor Nederland. Hoe kunnen wij hiervan leren? Helmy zal op drie plaatsen spreken met steeds een ander thema.

De Groene Woestijn

Donderdag 28 september 2017, 20.00 uur,
Landgoed Op Hodenpijl, Schipluiden

Landgoed **Op Hodenpijl** ligt in 'de groene woestijn' van Midden-Delfland, een landschap met voornamelijk raaigras voor de veeteelt. Door deze eenzijdigheid zijn er weinig weidevogels, bijen, insecten, enz. De vraag is hoe er meer diversiteit in flora, fauna en activiteiten zijn te ontwikkelen in Midden Delfland. Een grote opgave.

Volkert Engelsman (EOSTA, distributeur van biologische producten) deelt zijn kennis over duurzame, veelzijdige landbouw, het tot bloei brengen van de aarde en de gemeenschap. **Helmy** spreekt over de aanpak van SEKEM en wat Midden Delfland ervan kan leren. **Deborah Post** (Honey Highway) vertelt over de mogelijkheid om van de Op Hodenpijlse polder een voorbeeld project te maken. Na de pauze is er een discussie onder leiding van **Felix Rottenberg** met o.a. Govert van Oord (wethouder Midden-Delfland), een bodemdeskundige en een BD-boer uit het gebied.

Toegang gratis. Aanmelden is aan te bevelen. De lezing van Helmy is in het Engels. Voor meer informatie en aanmelden zie <https://www.ophodenpijl.nl/activiteiten/> U kunt vooraf biologisch eten, aanvang 18.00 uur; hier moet u zich apart voor aanmelden.

Green Gold

Vrijdag 29 september 2017, 20.00
uur

Pakhuis De Zwijger, Amsterdam

Op deze avond staat centraal het belang van landschapsherstel, werkgelegenheid en gemeenschapsvorming voor stabiliteit in kwetsbare gebieden in het Midden

Oosten en Noord Afrika. Naast **Helmy** spreekt **Willem Ferwerda**, de nummer 1 van de Trouw Duurzame 100; hij is oprichter van van *Commonland*, een onderneming voor grootschalig landschapsherstel gebaseerd op het brengen van een evenwicht tussen 4 rendementen: financieel, natuur, sociaal en inspiratie (www.commonland.com). Helmy vertelt over SEKEM als hoopvol voorbeeld in de regio; wat is de aanpak; wat kunnen anderen er van leren. Willem Ferwerda belicht zijn holistische visie op grootschalig landschapsherstel en gemeenschapsvorming, die met succes wordt toegepast o.a. in Zuid-Spanje en ook in het veenweidegebied rond Amsterdam. SEKEM en Commonland kwamen al in beeld in de inspirerende VPRO Tegenlicht-documentaire Groen Goud 2.

Toegang: gratis. Aanmelden is aan te bevelen. De voertaal is Engels.

Sociaal ondernemen brengt de woestijn tot bloei

Zaterdag 30 september 2017,

10.00 uur

Congrescentrum van de
Universiteit Gent

In dit symposium van de *Vereniging voor Associatieve Economie* zal Helmy niet alleen de aanpak van SEKEM toelichten maar ook specifiek ingaan op twee vragen: ‘Hoe heeft de wederzijdse bevruchting van westerse en oosterse spiritualiteit (antroposofie en islam) tot een toekomstgerichte, interculturele samenwerking geleid?’ en ‘Welke associatieve economische overleg- en samenwerkingsvormen zijn in en rond SEKEM gerealiseerd of uitgeprobeerd en welke resultaten hebben die opgeleverd?’

Toegang € 12 / € 8. Aanmelden is verplicht. De lezing van Helmy is in het Engels.

Voor meer informatie en aanmelden zie <https://www.ae-vereniging.org/symposium/>

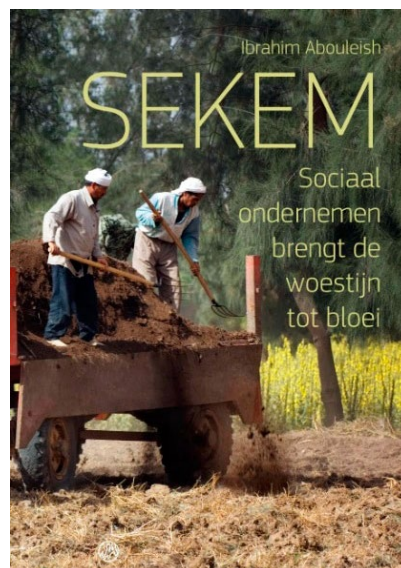

Verder wil ik jullie wijzen op de vernieuwde en aangevulde biografie van Ibrahim Abouleish; een prachtig, inspirerend boek met veel foto's.

In het boek **SEKEM – Sociaal ondernemen brengt de woestijn tot bloei** vertelt Ibrahim Abouleish over zijn leven, de opbouw van SEKEM en over zijn droom duurzame en vreedzame ontwikkeling op gang te brengen in Egypte en de wereld.

Dr. Ibrahim Abouleish (1937-2017) groeide op in Egypte. Op school werd hij zozeer gegrepen door Goethe en de Europese cultuur dat hij besloot, tegen de zin van zijn vader, naar Europa te gaan en te studeren in Graz, Oostenrijk. Na ca 20 jaar bezocht hij Egypte en werd diep bedroefd over de stagnerende ontwikkeling. Terug in Europa zag hij in een visioen wat hem te doen stond in Egypte.

Met SEKEM wilde Ibrahim Abouleish niet alleen bijdragen aan economische, sociale en culturele vernieuwing in Egypte. Hij wilde ook een inspirerend model voor ontwikkeling neerzetten. In 1977 ging hij van start in de woestijn 60 km ten noordoosten van Cairo. Nu ligt daar een bloeiend biodynamisch landbouwbedrijf met scholen, bedrijven en een medisch centrum dat aan ca. 2000 mensen werk biedt. Op drie nieuwe locaties wordt woestijngrond ontgonnen. 700 BD-boeren leveren hun producten aan SEKEM. In 2003 ontving Abouleish de Right Livelihood

Award (Alternatieve Nobelprijs) waardoor de SEKEM-aanpak wereldwijde bekendheid kreeg. De kroon op zijn werk was de opening in 2012 van de Heliopolis Universiteit voor duurzame ontwikkeling in Cairo. Abouleish schrijft: 'Als jonge mensen de gedachte van duurzame ontwikkeling verinnerlijken en zich voor de ontwikkeling van de natuur en samenleving inzetten, dan is er hoop op een betere en rechtvaardiger toekomst.'

Boek bestellen: Intekenen op het boek kan tot 28 september via www.clubgroen.nl ad € 20. In de boekhandel kost het €25. Leden van de Vriendenkring SEKEM betalen €20. Zie www.sekemvrienden.nl/contact

---

Reis naar SEKEM

Bent u zo geïnteresseerd geraakt door SEKEM en zou u het willen bezoeken? De Vriendenkring SEKEM organiseert regelmatig een studiereis naar SEKEM. De komende reis is van 11 tot 18 november 2017. Meer informatie op www.sekemvrienden.nl

[bezoek de website](#) | [direct naar onze agenda](#) | [deze nieuwsbrief doorsturen naar een vriend](#)

Copyright © 2017 Studiecentrum voor Anthroposofie, All rights reserved.

[abonneren](#) | [uitschrijven](#) | [uw gegevens aanpassen](#)